

کلید شناخت زبان پارسی

(پارسی نگاری)

نویسنده:

مصطفی پاشنگ



سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه	: پاشنگ، مصطفی، ۱۳۲۸
عنوان و نام پدیدآور	: کلید شناخت زبان پارسی (پارسی نگاری)/ نویسنده: مصطفی پاشنگ
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۴۳۴ ص.
شابک	: ۷ - ۶۷۱ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: فارسی - ریشه‌شناسی - تاریخ - واژه‌شناسی
موضوع	: Persian language - Etymology - History - Lexicology
رده‌بندی کنگره	: PIR ۲۹۰۵
رده‌بندی دیویی	: ۴ فا ۲
شماره کتابخانه ملی	: ۵۷۰۸۲۸۷



کلید شناخت زبان پارسی

نویسنده: مصطفی پاشنگ

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپ صدف: ۱۱۰۰ نسخه

۸۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری،

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	بخش یکم: زبان پارسی
۱۲	زبان چیست؟
۱۲	دیدگاه گروهی از زبان‌شناسان بزرگ جهان در زمینه‌ی زبان
۱۲	تعریف زبان
۱۲	خصوصیات زبان
۱۵	دیدگاه دانشمندان و زبان‌شناسان در زمینه‌ی دستگاه نگارش
۱۷	آیا دستگاه نگارش همه‌ی آن آگاهی‌ها را نوشتاری کرده است؟
۱۸	مردم‌شناسی زبان
۲۱	دیرینگی زبان پارسی
۲۲	روش پژوهش
۲۲	یکم: پژوهش‌های کتابخانه‌ای
۲۳	دوم: پژوهش‌های میدانی
۲۵	بخش دوم: ساختمان زبان پارسی
۲۵	روساخت زبان پارسی
۲۶	ژرف‌ساخت زبان پارسی
۲۷	تکواژه‌های هسته‌ای زبان پارسی
۲۹	چند تکواژه هسته‌ای دیگر و گزارشی دوباره
۴۱	خودآزمایی
۴۱	گزارشی دیگر
۴۲	۱- گزارشی دیگر از تکواژه‌های هسته‌ای زبان پارسی
۵۱	۲- تکواژه‌های ریشه‌ای سه واکی
۵۳	۳- تکواژه‌های ریشه‌ای ۴ واکی
۵۳	۴- واژگان زبان پارسی
۵۵	بخش سوم: شناسایی تکواژه‌های هسته‌ای زبان پارسی
۵۵	در گفتار مردم امروز ایران
۵۸	ویژگی تکواژه‌های هسته‌ای زبان پارسی

۶۰.....	پیوند نام‌های باستانی و کهن با زبان امروز.....
۷۳.....	خودآزمایی.....
۷۴.....	شمارگان تکواژهای هسته‌ای زبان پارسی.....
۷۸.....	بازنگری.....
۸۰.....	خودآزمایی.....
۸۰.....	تکواژهای ریشه‌ای زبان پارسی.....
۸۶.....	نگرشی دوباره و کوتاهی در زمینه‌ی استاک‌ها.....
۹۲.....	خودآزمایی.....
۹۳.....	بخش چهارم: زبان پارسی از دو دیدگاه.....
۹۷.....	خودآزمایی.....
۹۹.....	بخش پنجم: بازنگری و روش شناسایی اندام‌های بنیادین.....
۱۰۲.....	ویژگی‌های تکواژهای هسته‌ای زبان پارسی.....
۱۰۴.....	پیوند.....
۱۱۴.....	خودآزمایی.....
۱۱۵.....	بخش ششم: آیین مهر و زبان پارسی.....
۱۱۵.....	ایران پیش از هخامنشیان.....
۱۱۸.....	سوری: نماد توانمندی و سوددهندگی.....
۱۲۲.....	دیرینگی زبان پارسی.....
۱۲۷.....	بخش هفتم: آیا گویشوران امروز ایران پارسی سخن می‌گویند؟.....
۱۲۹.....	روساخت زبان پارسی یا زبان فارسی امروز.....
۱۳۰.....	یکم: پژوهش‌های کتابخانه‌ای.....
۱۳۱.....	دوم: پژوهش‌های میدانی.....
۱۳۷.....	دستاورد پژوهش‌های میدانی.....
۱۴۱.....	بازنگری و چکیده‌ی پژوهش‌های میدانی انجام شده.....
۱۵۸.....	خودآزمایی.....
۱۶۱.....	بخش هشتم: چگونه می‌توان پارسی سخن گفت و پارسی نوشت.....
۱۷۲.....	خودآزمایی.....
۱۷۳.....	بخش نهم: زمان و زبان.....
۱۷۳.....	یکم: زبان پارسی در روزگار امروز یا اکنون.....
۱۷۵.....	دوم: گذشته‌ی زبان پارسی.....
۱۷۹.....	بخش دهم: زبان هسته.....
۱۸۱.....	گویشوران پارسی‌زبان.....
۱۸۵.....	۱- زبان پارسی بیش از نوشتاری شدن.....
۱۸۷.....	۲- زبان پارسی پس از نوشتاری شدن.....

- بخش یازدهم: زبان امروز ما ۱۹۱
- یکم: پژوهش‌های کتابخانه‌ای ۱۹۲
- دوم: پژوهش‌های میدانی ۱۹۶
- بخش دوازدهم: آموزش زبان پارسی در دوران باستان ۲۰۵
- بخش سیزدهم: در آغاز پارسیان چه کسانی بوده‌اند؟ ۲۰۷
- دستاورد: زمینه‌ای برای ایران‌شناسی و جغرافی ۲۱۰
- ساگی ۲۱۰
- مرفیان ۲۱۱
- پارتایاتان ۲۱۲
- بخش چهاردهم: آیا زبان دگرگون می‌شود؟ ۲۱۵
- هم‌سنجی ۲۱۹
- دستاورد و یادآوری ۲۲۷
- پیچازه‌های انگارشی زبان پارسی ۲۳۸
- بخش پانزدهم: باز هم دگرگونی در زبان پارسی ۲۴۳
- دگرگونی در ژرف‌ساخت زبان پارسی ۲۴۴
- روساخت زبان پارسی ۲۴۵
- روساخت در زبان پارسی باستان ۲۴۵
- دگرگونی در زبان پارسی امروز ۲۴۶
- ۱- چه داشته‌ایم ۲۴۶
- ۲- اکنون چه داریم؟ ۲۴۹
- ۳- چه کرده‌ایم ۲۵۰
- ۴- چه باید کرد؟ ۲۵۵
- بخش شانزدهم: سانسکریت ۲۵۹
- پژوهش‌های میدانی در زمینه‌ی زبان سانسکریت ۲۶۴
- دورنگاهی به زبان پارسی ۲۶۹
- یکم: بخش ایستا ۲۷۰
- دوم: بخش گذرا و دگرگون‌شونده ۲۷۱
- بخش هفدهم: آیا نام‌ها واژه هستند؟ ۲۸۱
- بخش هجدهم: زبان یا گویشور زبان ۲۸۹
- زبان ناتوان است یا گویشور زبان؟ ۲۸۹
- مشکل از زبان فارسی است یا از فارسی زبان؟ ۲۹۷
- پدیده‌ی عقب‌ماندگی در زبان و در زبان‌ور ۲۹۷
- نقش رسانه‌های همگانی در ترویج زبان علم و ۲۹۸
- مشکلات رواج زبان فارسی به عنوان زبان علم ۳۰۰

۳۰۳.....	بخش نوزدهم: گروهی از تکواژهای هسته‌ای زبان پارسی
۳۰۷.....	بخش بیستم: گروهی از تکواژهای ریشه‌ای زبان پارسی
۳۰۷.....	تکواژهای ریشه‌ای زبان پارسی
۳۲۳.....	بخش بیست و یکم: خرد و زبان: گوهر هسته‌ای زبان پارسی
۳۲۳.....	یکم: خردورزی گویشوران زبان پارسی
۳۲۳.....	دوم: خرد ژرف‌ساخت زبان پارسی
۳۲۷.....	چکیده‌ی سخن
۳۳۱.....	کوتاهی در زمینه‌ی تکواژهای هسته‌ای زبان پارسی
۳۴۱.....	خودآزمایی
۳۴۵.....	چند نام از پادشاهان دوران کهن یا ایرام
۳۴۵.....	خواسته
۳۵۳.....	خودآزمایی
۳۵۵.....	بخش بیست و دوم: زبان پارسی در سه دوره‌ی زبانی
۳۵۵.....	کهن، باستان، امروز
۳۶۰.....	بازنگری
۳۶۱.....	خودآزمایی
۳۶۳.....	آموزش
۳۶۵.....	پیشنهاد یک روش
۳۶۷.....	خودآزمایی
۳۶۹.....	بخش بیست و سوم: سامانه‌ی زبان پارسی در درازای زمان
۳۷۵.....	خودآزمایی
۳۷۷.....	بخش بیست و چهارم: خرد گویشور
۳۸۱.....	چکیده سخن
۳۸۱.....	خودآزمایی
۳۸۳.....	بخش بیست و پنجم: چند تکواژ هسته‌ای دیرینه
۳۹۰.....	خودآزمایی
۳۹۱.....	نگرشی دوباره
۳۹۵.....	خودآزمایی
۳۹۷.....	بخش بیست و ششم: زبان مادری
۴۰۲.....	فشرده سخن
۴۰۷.....	خودآزمایی
۴۰۹.....	بخش بیست و هفتم: واژه‌نامه
۴۲۳.....	کتابنامه‌ها

پیشگفتار

هر ایرانی پارسی‌زبانی خواهان آن است که بداند ایرانیان که نیاکان مردم امروز ایران‌زمین نامیده می‌شوند در چه روزگاری از دیدگاه مردم جهان شناخته شدند و زبان آنان دارای چه ویژگی‌هایی بوده است که توانسته در بخش بزرگی از جهان فراگیر شود و آن مردمان یا آن نیاکان بالنده چند تیره بوده‌اند و چه نام‌هایی داشته‌اند و از زبان آنان یا زبان آریایی و یا پارسی باستان چه واژگانی در زبان امروز یا پارسی امروز به‌جا مانده است و آنان در کدامیک از سرزمین‌های ایران بزرگ زندگی می‌کرده‌اند و ده‌ها پرسش دیگر که چون راز در پشت گرد زمان پنهان مانده است.

زمینه‌ی سخن در این کتاب کوچک زبان پارسی است و ژرف‌ساخت این زبان که گویشوران پارسی زبان با آن سخن می‌گویند. برای رسیدن به این خواستگاه و آشکارکردن گوشه‌هایی از آن رازها، ناگزیر با در دیدگاه داشتن پژوهش‌های کتابخانه‌ای که گنجینه‌ای ارزشمند از دانشمندان و پژوهشگران و زبان‌شناسان ایرانی و انیرانی است، پژوهشی میدانی و ژرف‌نگر به بزرگی چندین استان از سرزمین‌های ایران و پژوهشی گذرا از همه‌ی ایران بزرگ انجام پذیرد. تا بتوان پاسخی زبان‌شناسانه به آن پرسش‌ها داده شود و اندام‌های بنیادین به‌ویژه تکواژهای هسته‌ای و ریشه‌ای این زبان کهنسال شناسایی شود و ژرف‌ساخت زبان پارسی در چهارچوب انگارش زبان (ریاضی و زبان) به تماشا گذاشته شود.

اما زمینه‌ی پژوهش نام‌های باستانی شهرها و روستاها و کوه‌های کشور بوده است، زیرا باور بر آن است که این نام‌ها که گروه آنها بیش از بیست هزار نام است، اندام‌های بنیادین زبان پارسی را آشکار می‌کند. زیرا این نام‌ها را مردم ایران بر هستی خود و شهرها و روستاها و کوه‌ها در آن روزگاران گذاشته‌اند و اکنون هم به همان نام‌ها می‌نامند و ژرف‌ساخت این نام‌ها کلید شناخت زبان پارسی نامیده می‌شود. به‌ویژه نام کوه‌های کشور ایران که کمتر در ستیزه‌ی زمانه بوده و گروه فراوانی از این نام‌ها

دگرگون نشده است و از دیدگاه زبان‌شناسی بزرگترین گنجینه نامیده می‌شود، بی‌گمان در این کتاب کوچک شاید نادرستی‌هایی باشد اما باید در دیدگاه داشت که نگارنده از امروز به روزگاران‌ی به دیرینگی چند هزار ساله نگریسته است، آن هم از دریچه‌ای به بزرگی دانش اندک خود، بی‌گمان نادرستی‌هایی هست و گوشه‌هایی که از چشم پژوهشگر میدانی به دور مانده است. نگارنده با پوزش خواهی هم خواهان بخشش است و هم نیازمند یاری.

با سپاس و درود

مصطفی پاشنگ

www.ketab.ir